

מראי מקומות - יבמות

עו:

כשי' הרמב"ם, דמצרי ראשון שנשא מצרית שני', הולד שני, ולא שלישי כדעת הטוה, דאל"כ למה לא נשא מנימין עצמו מצרית שני', וממילא אף בנו יהי' מותר לקהל. אולם כ' להק' על מש"כ רש"י דבתר פסולו אזלי', וכ' דבאמת אזלי' בתר האם, ע"ש, וע"ע בסוגיא לקמן (עח). בזה.

ה. מתוך אהבה יתירה וכו'

הק' המהרש"א, בשלמא לפי' התוס', דפי' דקו' הגמ' על הפסוק דויתחתן היא, דאיך נשאה שלמה, א"כ י"ל דעדיין צ"ל דגיירה, דאם לא גיירה, בזנות נמי היתה אסורה לו. אבל לפי מה שפי' רש"י, דקו' הגמ' היא על הלשון "חתנות" דכתי', א"כ עכשיו דאמר' דבאמת לא נסיב מידי, אלא מתוך אהבה וכו', א"כ י"ל דבאמת לא גיירה, והניח בקו'. וע"ע בישרש יעקב מה שהק' על המהרש"א, ומש"כ להוכיח מכח זה.

ה. וילבש שאול את דוד כמדיו, כמדתו

פרש"י על הפסוק שם (שמואל א' יז, לח) דנהפכו להיות כמדת דוד משנמשח בשמן המשחה אף שהיו של שאול שהי' גבוה מכל העם משכמו ומעלה, וכיון שראה שאול כן, הכניס בו עין הרע.

ו. דרכו של איש לקדם וכו'

הק' הרשב"א, הלא דוד ממואב הי', והתורה מעידה דהחטא של מואב הי' מהא דשכר את בלעם, ומה ענין זה לומר דהחילוק בין איש ואשה הוא מאשר לא קדמו אתכם וגו'. ותי' דאה"כ, אלא הגמ' חד מינייהו נקט, אבל באמת דרכו של איש לקדם, וגם דרכו של איש לשכור. אבל הק' ע"ז, דא"כ מה המשיכה הגמ' לומר דהי' לנשים לקדם לנשים, הרי לענין שכירות לא שייך זה, דהא אין דרכה של אשה לשכור כלל. ותי' דכיון דעמון ומואב כי הדדי נינהו, ופסול דידהו בחדא איכתוב, וטעמא דאמרן לא שייך אצל מואב, א"כ אם נמצא דבאמת נקבות העמונים אסורות, צריך להיות הדין כן בבנות מואב ג"כ.

א. ותיפוק לי' דהא מצרית ראשונה היא

פרש"י, ואפי' גיירה אסורה, ומ"מ נקט לשון חתנות. ותמהו התוס', הא ודאי שייך בה חתנות, דהא קדושין תופסין בחיבי עשה. ולכן פי' תוס' דפריך היאך נשאה שלמה, הא מצרית ראשונה הואי ואסורה בקהל. אבל לכאו' לדבריהם תמוה תי' הגמ', דשלמה לא נסיב מידי, ומה בכך, הא מצרית אסורה לו, וע' בהג' הר"ש מדעסוי דהעיר כן. וע' בריטב"א שביאר דקו' הגמ' היא דכיון דסכ"ס אסור בה לאחר גירותה, אלא ודאי לא גיירה [דאין תועלת לגיירה, דעדיין אסורה, או כהתוס' ישנים, דבאמת אין איסור בגיותן], ומ"מ קרינן לי' חתנות, וק' לרבא. וע' בערוך לנר דכ' ליישב פרש"י, דכיון דלר' סימאי בכתובות (טט) אף חייבי עשה לית בהו תפיסת קידושין, א"כ י"ל דשפיר פריך, מה שייך לומר ויתחתן בה, אפי' אם גיירה, הא מחייבי עשה היתה.

ב. הנך אזלי לעלמא

פרש"י, מתו וטבעו בימי פרעה, וכי אזהר רחמנא בערב רב. והק' הרשב"א, וכי כל המצריים נטבעו, והלא לא נטבעו אלא היוצאים למלחמה. וע"ע ביאר דהכי קאמר, וכי תימא הנך אזדו לעלמא, שמא באורך הזמן גלו, ולא דמתירין מספק, אלא לרווחא דמלתא קאמר לו. וכ' הריטב"א דיש שפי' דמ"מ רובם טבעו ולא נשארו אלא מיעוט, ומן האומות אחרות הוא שנתישבו שם. וכ' "וליתא, דכל קבוע כמחצה על מחצה דמי", ותי' כהרשב"א. וכ' הערוך לנר על קו' הריטב"א "ולענ"ד לא קשה מידי, כיון דנשאה בירושלים א"כ הוי אזלא איהי לגבי, ובזה אמרי' כל דפריש". (וצע"ק, הא כיון דידעו דבת פרעה היתה ממצרים, א"כ לכאו' הספק נולד שם, ולא רק כשבאה לירושלים).

ג. אשיא לבני מצרית שני' וכו'

פרש"י, שאם אשיאנו מצרית ראשונה, יהא בנה שני לה, דאמר' דהלך אחר פסולן. וע' בביאור הגר"א (אה"ע ד', יג) דהוכיח מכאן